

KONINKLIJKE BELGISCHE ACADEMIE VOOR FILATELIE

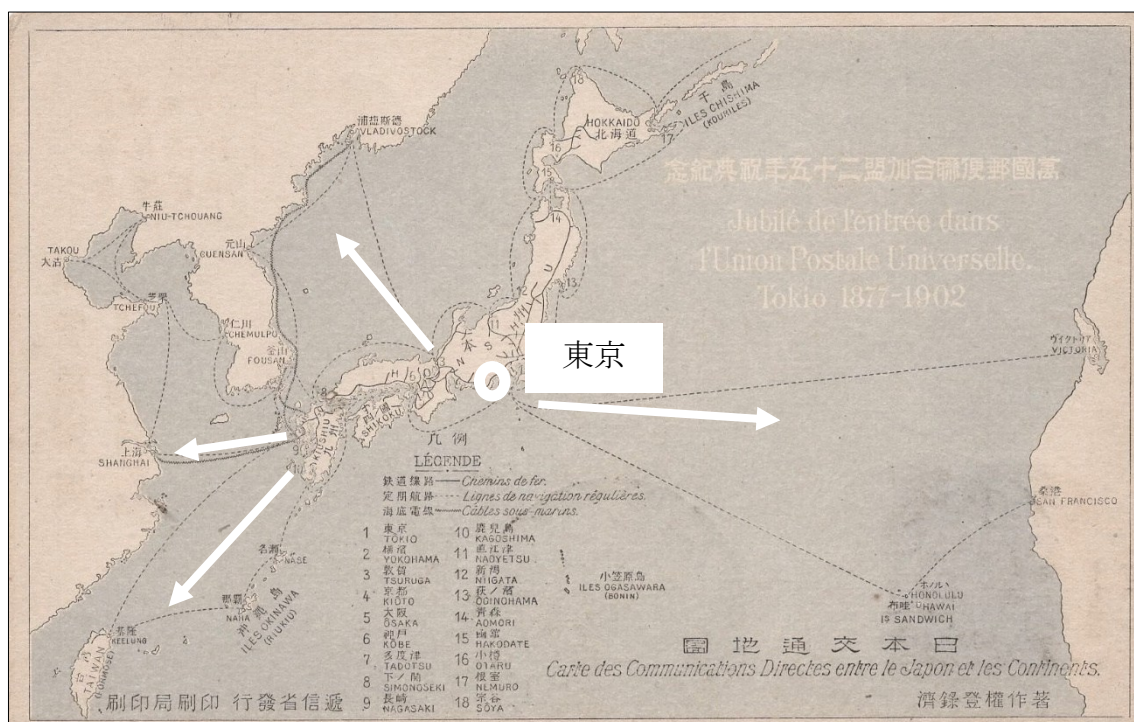
Samenvatting van de voordrachten van 27 september 2025

1. Marc Symens: Tokyo omstreeks 1900

Marc Symens toont in zijn voordracht aan dat bij de oprichting van de Wereldpostunie (Frans: *Union Postale Universelle*) men in 1874 Japan het nodig achtte om 'westerse' stempels in te voeren. Dit zou o.a. voor een eenvoudigere en duidelijkere afhandeling van de briefwisseling in de westerse wereld zorgen.

Van deze 'westerse' stempels bestaan er verschillende types... waarover nog altijd een aantal onduidelikheden bestaan. Zo is het voorkomen van de afkorting I.J.P.O. onderaan in het stempel nog altijd een raadsel.

Tijdens zijn voordracht toont hij een aantal representatieve documenten met een beschrijving van de gevolgde postroute.



東京 TOKIO - Postroutes vanuit Japan naar Europa:
via Suez, via Siberië (oktober 1903 - februari 1904), via Canada/America.

Hierna zien we een overzicht van de besproken stempels:

Stempeltype: jaartal in 2 cijfers

Uiterste data van gebruik voor TOKIO: 15.11.1894 en 27.10.1905.



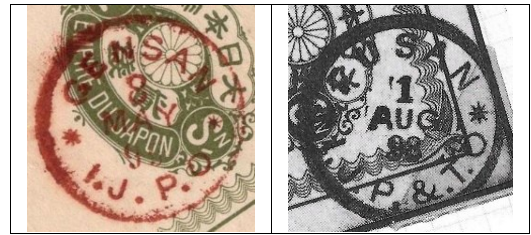
8-puntige asterisk - ronde 'O'. (variant jaartal 27 = MEIJI 27 = 1894)

Hetzelfde stempeltype:

IJPO (en IJPA) in CHINA

en

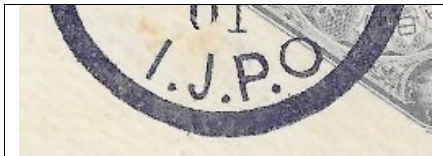
IJPO (en IJP&TO) in COREA



IJPO = Imperial Japanese Post Office

IJPA = Imperial Japanese Postal Agency

IJP&TO = Imperial Japanese Post and Telegraph Office



Onderaan: 'O' zonder punt



'O.' met punt.

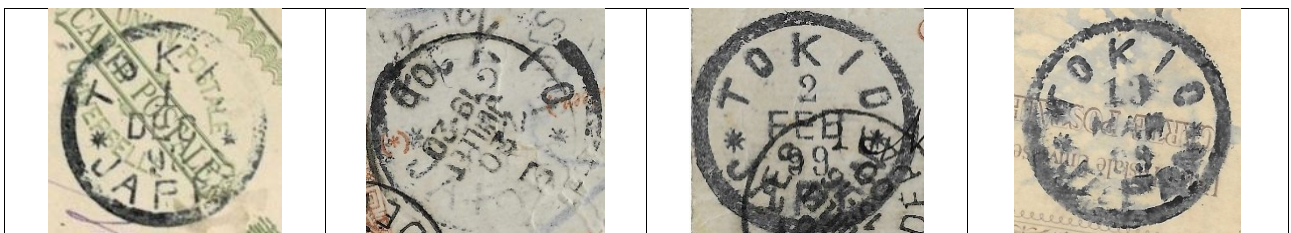


Kleine ronde 'O', grote ronde 'O', gewone ronde 'O', ovale 'O'.



8-puntige asterisk, 6-puntige asterisk, 5-puntige ster.

Hij besluit zijn voordracht met een aantal nieuwe gegevens over het gebruik van het stempel 'TOKIO' met een ovale 'O' tijdens de periode van 1 december 1898 tot 13 maart 1899.



Een selectie uit de getoonde postale documenten:

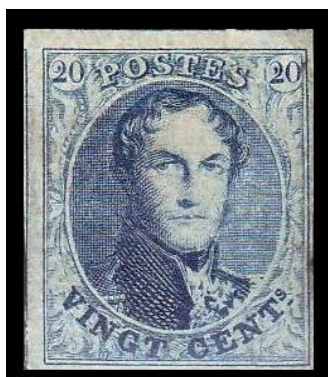


Kaart uit Tokio (東京 18.06.1895 en TOKIO 18.06.1895) via de normale postroute Canada/America verzonden naar Berlijn (DE) (BERLIN N.W. 21.07.1895). Dit is zo'n 33 dagen later!



Kaart uit Tokio (東京 01.12.1898 en TOKIO 01.12.1898 - TOKIO met ovale 'O') via Canada verzonden naar Burg (DE) (BURG 02.01.1899). Dit is zo'n 32 dagen later!

2. Jan Bonroy: Medaillon met watermerk in kader, 20 centimes blauw



Jan Bonroy geeft een voordracht over zijn reconstructie van de plaat van de 20 centimes blauw Medaillon met watermerk in kader.

In zijn inleiding schetst hij kort de overgang van het gebruik van de Epaulette-zegels naar de Medaillon-zegels en de Frans-Belgische postconventie.

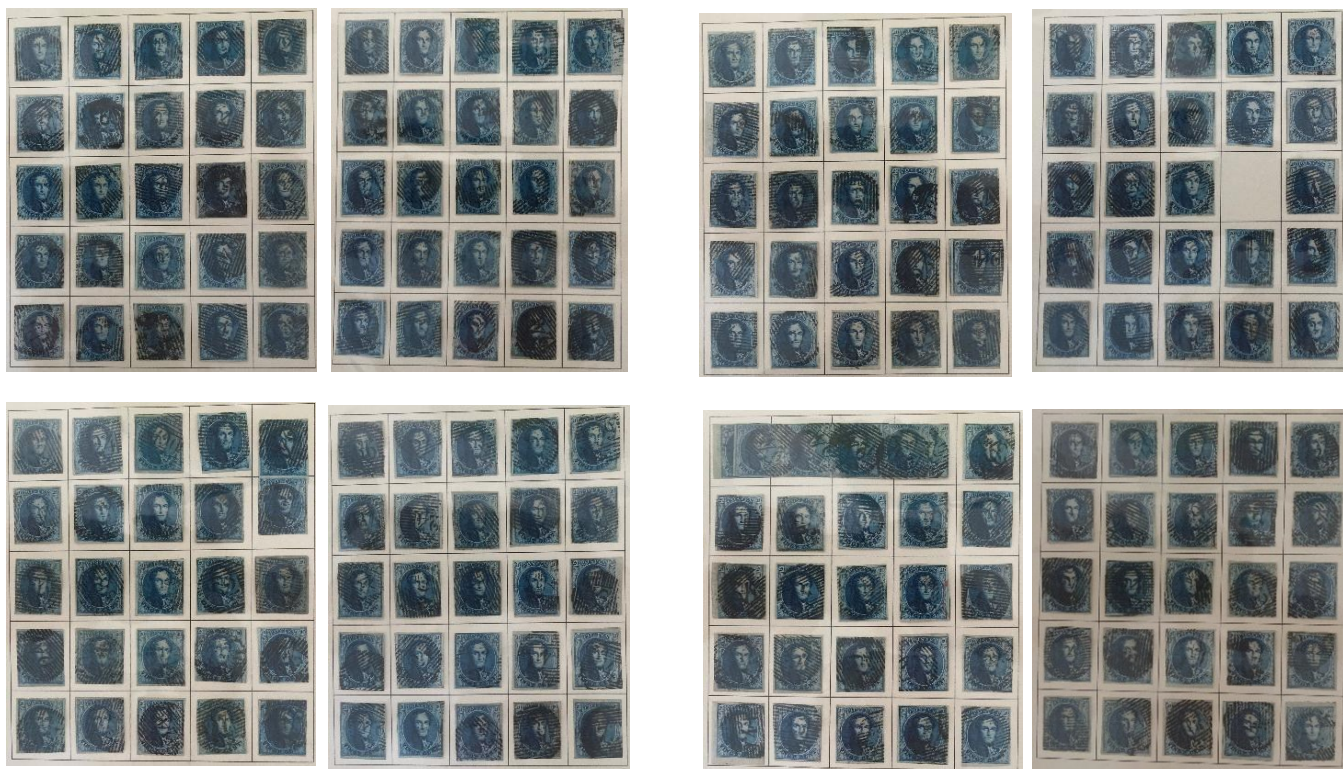
Vervolgens geeft hij een gedetailleerde uitleg over deze uitgifte. Zo kondigt de Ministeriële rondzendbrief van 10 augustus 1850 de komst van deze Medaillon-zegel aan.

Uit een grafiek blijkt dat de oplage van deze zegels in de periode van zes maanden na 10 augustus 1850 ongeveer 376.000 bedraagt of zo'n 63.000 per maand.

De verschillende papiersoorten die we bij deze zegel kunnen aantreffen gaat van handgeschept (stock van de Epaulette-zegels?) tot katoenhoudend, van gewoon en wit papier tot perkamentachtig, terwijl de dikte varieert tussen zeer dun tot dun en van 0,07 tot 0,13 mm.

Hij geeft eveneens een verduidelijking van het gebruikte watermerk (formaat van het zegelbeeld en uitlijning) en de terug te vinden nuances, die te wijten zijn aan de samenstelling en het mengen van de componenten voor de drukinkt.

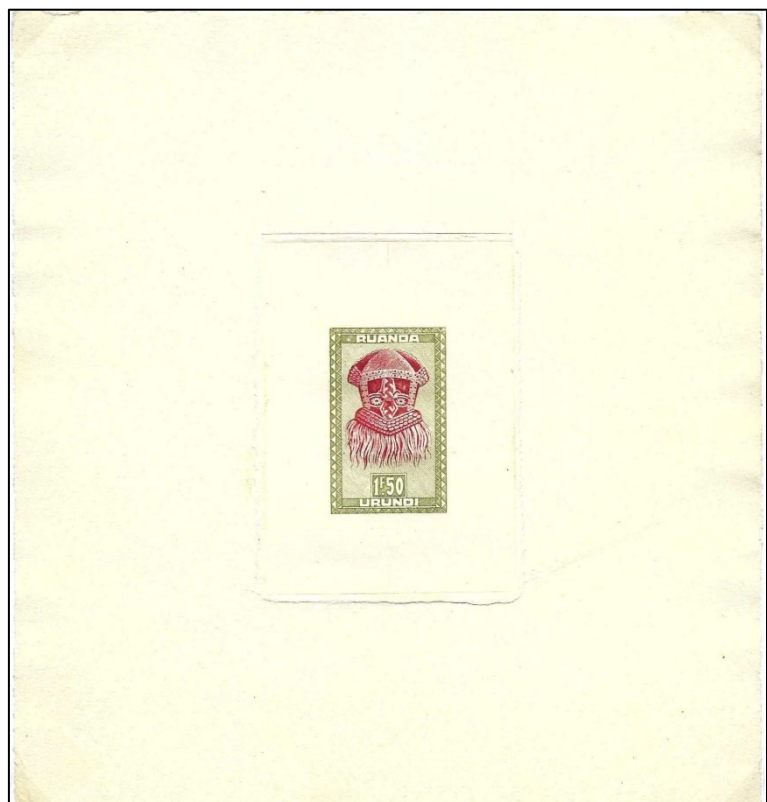
Na enkele toelichtingen over de diepdruk, de gravure en bijwerkingen aan kaders en gebladerte toont Jan Bonroy tot slot ons zijn reconstructie van de enige plaat, waarin nog slecht één zegeltje ontbreekt...



De reconstructie van de plaat.

3. Walter Deijnckens: De uitgifte maskers van Ruanda-Urundi

Walter Deijnckens heeft het vandaag over de uitgifte van 18 mei 1948, 19 zegels tussen 10 ct. en 100 fr., over de uitgifte van 29 oktober 1949, 2 zegels met 3 verschillende opdrukken en de uitgifte van 26 september 1950 van een zegel van 1,50 fr.



Uit zijn uiteenzetting vernemen we o.a. dat de gebruikte diepdrukprocédé voor heel wat problemen bij de drukker zorgde, waardoor er veel drukfouten op deze reeks zegels voorkomen. Daarentegen komen er weinig kleurnuances voor

Waarom er op 26 september 1950 een zegel van 1,5 fr. werd uitgegeven vindt zijn oorzaak in het verlaagd tarief van 1950 voor briefwisseling verzonden door en tussen lokale bevolking.

Hij vervolgt zijn voordracht met het tonen van een aantal representatieve documenten met een beschrijving van het gebruikte posttarief en de gevolgde postroute.

Een selectie uit de getoonde postale documenten:



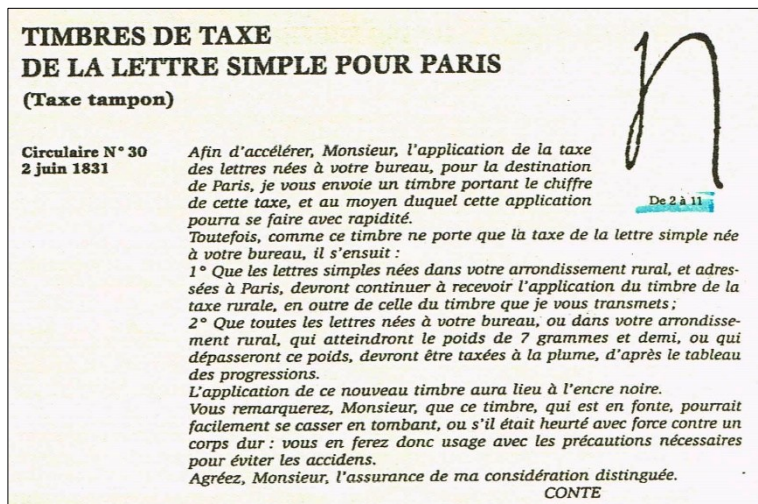
Brief op 23 april 1956 uit Usumbura verzonden naar Essen(DE).
Portberekening: 4,50 fr./20 gr. + 4,50 fr./5 gr. LP x 3 = 18 fr. (Tarief 1953.).



Brief op 7 augustus 1954 uit Kigali verzonden naar Croydon (GB).
Portberekening: 4,50 fr/20 gr. + 3 fr/5 gr. LP = 7,50 fr. of één zegel van 1,50 fr te kort!

4. Guy Baudot: Taxeafstempelingen in de pre filatelistische periode

Guy Baudot behandelt het gebruik van taxe-afstempelingen in de pre filatelistische période. Met deze stempels bedoelt hij officiële merktekens aangebracht in inkt met behulp van een metalen stempel om de door de ontvanger verschuldigde frankering van onbetaalde of onvoldoende gefrankeerde post aan te geven.



Het gebruik van deze stempels zag op 2 juni 1831 het daglicht in Frankrijk en hadden de volgende kenmerken:

- In de directiekantoren en de distributiekantoren in directe correspondentie met Parijs;
- gewone brief;
- uitsluitend naar Parijs;
- gietijzeren stempel;
- zwarte inkt;
- specifieke waarde.

Na een korte toelichting over het gangbare posttarief begint Guy Baudot een overzicht van het gebruik van deze handstempels op documenten uit zijn verzameling. Zo toont hij diverse stukken uit de briefwisseling tussen Frankrijk en België en vice-versa, uit de briefwisseling uit Pruisen en België en vice-versa, briefwisseling tussen de Nederlanden en Groot-Brittannië en binnenlandse correspondentie in België.

Een selectie uit de getoonde postale documenten:

Op briefwisseling uit Frankrijk naar België

01.04.1858 - 31.12.1865



Niet gefrankeerde brief met de taxestempel 6 (décimes) op 16 juli 1858 uit Parijs (FR) verzonden naar Brussel. Op de achterkant zien we het stempel van het postuitwisselingskantoor 'AMBT DU MIDI N°1'.

Op briefwisseling uit Pruisen naar België
Tarief van 01.07.1863



Niet gefrankeerde brief met de taxestempel 3 (in blauw) op 19 oktober 1863 uit Keulen (DE)
 (CÖLN BAHNHOF 19/10 (1863) verzonden naar Huy.

Op de achterkant zien we naast de aankomststempel van Huy, het stempel van het postuitwisselingskantoor
 'ALLEMAGNE PAR EST 2*'.

Op interne briefwisseling in België



Niet gefrankeerde brief met de taxestempel 2 op 31 maart 1857 uit Chimay verzonden naar Mariembourg.
 (Chimay was een uitwisselingskantoor).

Portberekening: 10 ct. voor afstand minder dan 30 km + 10 ct. 'boete' voor het niet frankeren met postzegels.